

קול צופיך

מרן הראשון לציון הרה"ג המקובל הא-לקי הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

אחרי-מות-קדושים - תשנ"ט - מאת מרן הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

השיעור לעילוי נשמת :

מרן הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

פרשת השבוע : אחרי-מות-קדושים

השיעור נמסר ע"י הרב מרדכי אליהו זצוק"ל, בשנת תשנ"ט.

ספירת העומר לנשים

כתב גאון עוזנו ותפארתנו בעל בן איש חי בספרו לשון חכמים (ח"א, ע"ז): "הימים של ספירת העומר צריך להרבות בהם תחנונים ובפרט בעת הספירה כי השעה צריכה לכך מאד. ויזהר בהם בטבילה למתק הדינין במי החסד ויזהר בהם מאד מאד מן הכעס ומקטטה ומחלוקת מבית ומחוץ ויראה אותות אהבה ורעות הן לבני ביתו הן לאנשים אחרים.

וידוע כי סודות המצוה הזאת של ספירת העומר עמקו וגם רבו ולא כל מוחא סביל דא והאדם ירבה בתחינה ובבקשה בעת קיום המצוה הזאת ותועיל לו מאד להיות לו סיוע במקום הכוונות של המצוה וד' לא ימנע טוב להולכים בתמים". עכ"ל.

וידוע שלכל יום ויום מהספירה יש כוונות משלו מילה אחת מאנא בכח ומילה מלמנצח וכו'. והיום י"ט לעומר מכוונים במילה "כבבת" - היינו שהקב"ה ישמרנו כאישון עינו ובמילה "כולם" - אם נהיה כולם יחד באחדות גמורה נזכה לישועות ולנחמות ולגאולה קרובה בעגלא ובזמן קריב.

ברכת נשים על מצוות עשה שהזמן גרמן

הגמרא במסכת בבא קמא (פז, א) אומרת: "א"ר יוסף מריש הוה אמינא מאן דאמר הלכה כר' יהודה דאמר סומא פטור מן המצוות - קא עבידנא יומא טבא לרבנן. מאי טעמא? דלא מפקידנא וקא עבידנא מצוות. (בתחילה מי שהיה אומר לי שהלכה כר"י הייתי עושה יו"ט משום שאני לא מצווה ובכל זאת עושה) והשתא דשמעת להא דר' חנינא דא"ר חנינא גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה - מאן דאמר לי אין הלכה כר"י עבידנא יומא טבא לרבנן. מאי טעמא דכי מפקידנא אית לי אגרא טפיי ושואלים התוספות (עירובין צו, א ד"ה דילמא ובר"ה לג ד"ה הא) מדוע שמח בתחילה והרי מפסיד כל הברכות של המצוות ומאה ברכות בכל יום ואינו יכול לומר "וציוונו" שהרי אינו מצווה? ומכאן לומדים התוספות שאף מי שפטור לגמרי רשאי לברך - "ומכאן מדקדק רבנו תם דנשים מברכות על מצות עשה שהזמן גרמא אע"ג דפטורות לגמרי... ואין כאן משום מברכות ברכה שאינה צריכה" (תוס' קידושין לא, א ד"ה דלא).

והתוס' שם דחו את הראיה מר' יוסף שהיה סומא. ואע"פ שאינו חייב מהתורה חייב הוא מדרבנן וא"כ היה יכול לברך מדין חיוב מצוות מדרבנן כמו שהגמרא שואלת בשבת כ"ג

היכן ציונו, ותירצה מדין לא תסור. אבל אשה מי אמר לנו שבמצות עשה שהזמן גרמא היא חייבת מדרבנן. ועיין בתוס' באורך שהביאו הוכחות שאינה חייבת אפילו מדרבנן. והסבירו התוס' שם שסומא חייב מדרבנן כי אחרת שום מצוות עשה לא יקיים. אבל אשה יש לה מצוות עשה שהזמן גרמן. עיי"ש. ואעפ"כ שלא מברכות אם מקיימות מעשה"ג עושות מצוה (עיין לבאי"ח האזינו יא ופרשת נצבים יז) וכן נוהגות כיום. רק על מצות נטילת לולב סמכו על החיד"א שכתב שהוא מנהג קדום וע"כ מברכות (עיין ביוסף אומץ סי' פב; ובברכ"י סי' תרנד ועיין לר"פ ח"א בסוד ישרים סי' יב; ושד"ח מערכת מ' כלל קלו).

היסוד למחלוקת זו אם אשה מברכת על מ"ע שהזמן גרמא או לא במחלוקת תנאים (ראש השנה לג, א) "בני ישראל סומכין (על הקרבן) ואין בנות ישראל סומכות - דברי ר' יהודה. ר' יוסי ור' שמעון אומרים נשים סומכות רשות". זה יסוד המחלוקת בין הרמב"ם לר"ת כמי לפסוק והובאו הדעות בשו"ע ורמ"א השו"ע בה"ל תקיעת שופר (תקפ"ט סעי' ו) פסק: "אעפ"י שנשים פטורות - יכולים לתקוע... אבל אין מברכות ולא יברכו להן" - כרמב"ם וסיעתו.

וכתב הרמ"א: "והמנהג שהנשים מברכות על מ"ע שהזמן גרמא ע"כ גם כאן תברכנה לעצמן אבל אחרים לא יברכו להן..." וזה כר"ת וסיעתו (רמב"ן, רשב"א ועוד).

בזה"ק פרשת תצוה (דף קפו) וברע"א מהימנא פ"ר אמור (דף צז) מובא שנשים לא תספורנה ספיה"ע ("ובגין דאילין יומין אינון יומין דעלמא דדכורא לא אתמסר חושבנא אלא לגברי בלחודייה, וכי ע"ש).

מקום נוסף אנו מוצאים בה"ל הבדלה במוצש"ק (רצו, ח) כתב מרן: "נשים חייבות בהבדלה כשם שחייבות בקידוש" - היינו כמו שכתב הרמב"ם מ"ע לזכור השבת בכניסתו וביציאתו - וזה מן התורה לשיטתו. ומוסיף מרן: "ויש מי שחולק" (עיין טעמו במשנה ברורה שם) וכתב הרמ"א ע"כ לא יבדילו לעצמן רק ישמעו הבדלה מן האנשים". ולכאורה תמוהים דברי הרמ"א שדרכו לפסוק כר"ת ושכן כמנהג. וכתב המג"א (סקי"א) בשם הב"ח דאפילו למ"ד שפטורות.

מכל מקום יכולות להבדיל לעצמן כמו בשופר ולולב. והמנהג שאפילו יש שם אנשים שיכולין לשמוע מפייהם - מבדילין לעצמן". אבל המג"א מנסה ליישב דברי הרמ"א ומחלק בין מצוה שיש בה עשיה חוץ מהברכה לבין מצוה שאין בה אלא הברכה. שבראשונה כיון שיש בה עשיה רשאיות לעשות ולברך אבל כאשר אין עשיה ויש רק ברכה אינן מברכות. והעיקר כדעת הב"ח.

והרא"ש במס' קידושין (פרק א, סימן מט) כתב לחלק בין

קול צופיך

מִן הָרֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן הָרַה"ג הַמְקוּבֵּל הָא-לֵקִי הַרֵב מֵרַדְכֵי אֱלִיהוּ זְצוּק"ל

אחרי-מות-קדושים - תשנ"ט - מאת מִן הָרֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן הָרַה"ג מֵרַדְכֵי אֱלִיהוּ זְצוּק"ל

פטורות ממנה (עיין סי' יח) וכו', היינו מטעם שנשים מברכות על מ"ע שהזמן גרמא.

ואמנם הענין הוא כך: אחד הטעמים לספירת העומר עפ"י הזוה"ק שישנן שתי ספירות במקום אחד כתוב לספור "חמשים יום" ובמקום אחר "שבעה שבועות" ומסביר הזוה"ק שזה כנגד טהרתן של ישראל כשיצאו ממצרים שהיו אז שקועים במ"ט שערי טומאה וע"כ היה עליהם לעלות במעלה מ"ט שערי הטהרה עד מתן תורה וכשם שאשה נטהרת מטומאתה בשבעה נקיים כך ישראל שעבדו ע"ז (המטמאה כנידה - משנה שבת פרק ט, משנה א) יטהרו בשבעה שבועות נקיים אבל טעם זה שייך רק בגברים אבל נשים צדקניות שבזכותן נגאלו ממצרים לא היו צריכות לזה וע"כ גם לא שייכות בברכה ובספירת העומר לגודל מעלתן כי הן לא שקעו במ"ט שערי טומאה ולא עבדו ע"ז כי היאך יקראו להן נשים צדקניות ויש בהן פגם זה.

תספורת בימי הספירה

כתב מִן הָרֵאשׁוֹן (תצג, ב) "נוהגים שלא להסתפר עד ל"ג בעומר שאומרים שאז פסקו מלמות ואין להסתפר עד יום ל"ד בבקר..."

ולאשכנזים יש כמה שיטות בדבר: יש נוהגים להסתפר מיום ל"ג ואילך. ויש נוהגים איסור מב' אייר עד שבועות מלבד ל"ג בעומר. ויש נוהגים איסור מר"ח אייר עצמו עד שלושת ימי הגבלה שאז מסתפרים כהכנה ליום מתן תורה. (ועיין כל זה: משנה ברורה וביאור הלכה סימן תצג; ושו"ע רז, סעי' ו-ז; ומנהגי אר"י עמוד סד) ולפי הסוד שגילה לנו האר"י הקדוש - אין איסור הגילוח משום אבלות וע"כ יש לנהוג איסור עד ערב שבועות. (עיין הגדה של פסח אורח חיים עמ' רטו סעיף כז) וכן נוהגים המקובלים "וכן ראוי לכל ירא שמים לנהוג כי דברי רבנו ז"ל הם דברי אלוקים חיים". (שם. ועיין ר"פ בסוד ישרים ח"ד סי' טו דלהלן).

בעלי ברית

מה דין בעלי ברית? המשנה ברורה (תצג, ס"ק יב) והכה"ח (שם ס"ק לה) כתבו שרשאי בעל הברית להסתפר מבעוד יום סמוך לערב. ובעל ברית נקרא אבי הבן, המוהל והסנדק. אמנם אין הדבר כך לנוהגים עפ"י האר"י הקדוש. ונשאל הרב בא"ח כמה שאלות בדין זה (בסוד ישרים ח"ד סי' טו). הראשונה - חתן שנכנס לחופה בדי' סיון ונוהג במנהג האר"י ז"ל) האם רשאי להסתפר כי יש לומר חתן שאני. ועוד שאלה נוספת.

אם שכח יום אחד שלם לספור העומר האם חייב להמשיך להזיזה בתספורת או שמא כיון שאינו סופר בברכה לא חל עליו דין זה. ועוד - מה דין נשים בתספורת כיון שאינן שייכות בספירה?

והשיב הרב שכיון שענין הגילוח אינו תלוי בספירה והם שני עניינים שונים ע"כ גם נשים אסורות בתספורת וגם מי ששכח לספור יום שלם, ובדין החתן (והוא הדין לבעלי ברית וכדומה) הביא תשובת הרש"י שבה נהגה שאלה ששאלו עליו ללגלח קודם

ברכה שיש בה "וציוונו" שאינה מברכת ובין ברכה שאין בה "וציוונו" שרשאית לברך. (והובא במג"א הנ"ל).

ספירת העומר לנשים

כותב הרמב"ם בהל' תמידין ומוספין (פרק ז, הלכה כב) "מצוה זו על כל איש ישראל ובכל מקום ובכל זמן. ונשים ועבדים פטורים ממנה". ולשיטתו זו מצות עשה מן התורה גם בזמן הזה. (ואף שכתב הרב חיד"א שדעת רוב הפוסקים שהיא דרבנן בזמן הזה - לא נמנע לכתוב שאם ישכח יום אחד "ביטל מצות עשה" ומשמע שלשון "מצות עשה" הולך גם לדרבנן וע"כ אנו אומרים בלשם יחוד "לקיים מצות עשה של ספיה"ע"י). (ועיין מורה באצבע סי' ז, אות ריז).

כתב המג"א (סי' תפט, ס"ק א) בשם הרמב"ם (והזוה"ק פ"ר תצוה) שנשים פטורות ממ"ע של ספירת העומר "ומיהו כבר שויה עליהן חובה" ויש לשאול מדוע נזקק המג"א לטעם זה שיברכו כיון שקיבלו עליהן חובה? והרי כבר פסק שרשאיית לברך על כל מ"ע שהז"ג כדעת הבי"ח לעיל!

והמנחת חינוך (מצוה שו) הקשה על המג"א וכתב דבר זה צ"ע והוא דבר חדש דנשים אם קבלו עליהן לעשות מ"ע שהם פטורין יתחייבו מפני דשוויה עליהן חובה. ולא ראיתי כן בשום מקום. ואינו דומה לתפילת ערבית (עיין בראשונים). וכאן יש דיעות שאסור להן לעשות מ"ע שהז"ג ולכ"ע אינו מצוה כלל והיאך ישווינהו חובה. ולא ידעתי מוצא הדברים של דברי מג"א עיי"ש שנשאר בצ"ע. ומה שכתב שאינה מקיימת מצוה (עיין לעיל בבא"ח פרשת האזינו יא) שמקיימות מצוה אפילו שאינן מברכות. ויתכן וכוונת המג"א שחייבות מדין קבלת נדר. אמנם הרב חיד"א בברכי יוסף (ס"ק כב) הבין שדברי המג"א מתייחסים לברכה ואם נוהגות בשאר דברים כר"ת גם בזה ינהגו כמוהו ויברכו.

ואפשר לומר סברא אחרת והיא שהמג"א הולך לשיטתו שכתב לחלק בין מצוות שיש בהן מעשה למצוות שאין בהן אלא ברכה שאותן אין הנשים מקיימות וע"כ הוצרך לכתוב שאף שספיה"ע היא מצוה ללא מעשה מכל מקום כיון שנהגו ושויא עליהן חובה, יספרו (עיין מג"א הנזכר לעיל סי' רצו, ס"ק יא).

והרב בא"ח (בשו"ת רב פעלים חלק א סוד ישרים סי' יב) כתב שעפ"י הסוד אין לנשים שום שייכות למצוה זו וע"כ אפילו לא תספורנה בלי ברכה. ויותר מזה כתב המשנה ברורה שדרכו לפסוק כרמ"א - "וכמדומה שבמדינותינו לא נהגו נשים לספור כלל. וכתב בספר שולחן שלמה דעל כל פנים לא יברכו דהא בודאי יטעו ביום אחד וגם עפ"י רוב אינם יודעים פירוש המילות" (סק"ג) אמנם לשיטתו נשים שלנו חכמות ויודעות לפתוח לוח שנה ולבדוק הספירה וגם מבינות לשון הקודש היטב - יספרו בברכה. וגם רבנו זלמן כתב כן בשו"ע שלו (סי' תפט, סעי' ב) "ובמקצת מדינות שמו הנשים מצוה זו עליהם חובה. ואין חשש איסור במה שהן מברכות עליה אף שהם

קול צופיך

מרון הראשון לציון הרה"ג המקובל הא-לקי הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

אחרי-מות-קדושים - תשנ"ט - מאת מרון הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

בשר בסי"ה אכל שיעור סעודה - 240 ג"ר, וצריך לברך המוציא וברכת המזון (מ"א ס"ק יג).

ודעת הברכ"י שדווקא אם אכל כל השיעור פת הבאה בכיסנין לא מצרפים אכילת דברים אחרים לשיעור 240 ג"ר הנזכרים והביאו הכה"ח אות מזו והכריע להלכה כדבריו.

חלה מתוקה כלחם משנה בשבת

לכתחילה יברך על שתי חלות רגילות שברכתן המוציא. אם יש לו חלה מתוקה וחלה רגילה יברך על שתיהן ויבצע מהחלה הרגילה ואם יש לו חלה מתוקה ופרוסה מחלה רגילה יחזיקם ביחד ויברך ויבצע שתיהם ביחד ויאכל חתיכה מהחלה המתוקה וחתיכה מהרגילה ביחד.

כל זה לספרדים אבל אשכנזים יכולים לברך על החלה המתוקה - אם אינה מתוקה הרבה - המוציא - וכנ"ל.

מה מברך על אכילת מצות אחר הפסח

בשו"ע (שם סעיף ח) כתב לחמניות אותם שביללתם עבה... מברך עליו המוציא וברהמ"ז ואותם שביללתן רכה ודקין מאוד מברך עליהם בורא מיני מזונות. כתב השו"ת כנה"ג על ענין אכילת מצות אחר הפסח, שיטול ידים ויברך המוציא וגי' ברכות היינו ברכת המזון והביאו מחב"ר בסי' קנח, סעי' ה ואח"כ כתב שכן פסק הרב בית דוד (או"ח סי' ע) מבי' טעמים: א. כי יש לחלק בין ביסקויטים וכד' שברכתם מזונות משום שכוססים אותם למצות, אעפ"י שגם את המצות כוססים משום שבראשונים - הביסקויטים - משהים האפיה יותר מזמן אפיייתם משא"כ מצות שאופים זמן רגיל. ב. הואיל ובפסח מברכים עליהן המוציא והיה עליה דין פת.

וכתב החיד"א והיה מקום לפקפק בזה כי המצות יותר קשות מביסקויטים ויבשות לבד מיקרי כיסנין (כוונתו שאף שהמצות רק קמח ומים בלי מיני מתיקה וכדו' מ"מ רק מעצם היותם יבשות יש לקוראן פת הבאה בכיסנין). וראיה מהתרגום יונתן בן עוזיאל אצל הגבעונים שפירש נקודים - כיסנין מוכח דמפני היובש בלבד נקרא כיסנין ולפי"ז המצות יש לומר דהם כיסנין. ומ"ש הרב בית דוד משום שבפסח בירכו עליהם המוציא י"ל להפך, שבאמת הם כיסנין אלא שבפסח הואיל וקובע עליהם סעודתו שאין לו פת אחר, ברכתו המוציא, אבל תמיד מזונות. ואחר כל זה כתב החיד"א שמ"מ לאחר השקפה היטב יש לקיים דברי הרב בית דוד. ויר"ש לא יאכל מצה אחר פסח כ"א שכקובע עליה. וכתב כה"ח (סי' קנח, ס"ק מג) שמעיקר הדין יש לברך המוציא וטוב להחמיר.

ובספר אורח חיים (עמוד ריג, סעי' כג) כתב "אם נשאר לו המצה אחר הפסח לא יאכלנה לבדה כי יכנס בזה במבוכה גדולה של מחלוקת הפוסקים ז"ל בשביל נט"י המוציא וברכת המזון. על כן יזהר לאוכלה עם הפת דהיינו שיטול ידיו ויברך המוציא על הפת ויאכל כזית פת ויגמור סעודתו בהמצה" וברור שיברך אח"כ ברכת המזון. ואע"פ שאוכל רק כזית פת

החופה וע"כ לנוהגים כמנהג האר"י ז"ל בכל מקרה לא מסתפרים עד שבועות - מ"ט ימים.

איסור מלאכה

כתוב בשו"ע (תצג, ד): "נהגו הנשים שלא לעשות מלאכה מפסח ועד עצרת משקיעת החמה ואילך". וכותב המשנה ברורה (ס"ק י"ח וע"ש בשעה"צ) שהוא הדין לאנשים. וכתב "הטעם שנקברו אחר שקיעת החמה והיו העם בטלים ממלאכה. ויש עוד טעם בטור לפי שאז זמן ספיה"ע ובעומר כתוב שבע שבתות מלשון שבות דהיינו שבזמן הספירה יש לשבות ממלאכה".

מהו שיעור "ואילך" שכתב מרון? ועוד מי נוהג בזה היום? ועיין בכה"ח (שם ס"ק נב-נה) שלדעתו למ"ד יש להזהר בזה עד אור הבוקר לסברת הטור. ולסברת הט"ז רק עד הספירה. וכ"כ שו"ע של ר"ז סעי' ט. ולדעתו אשה שאינה סופרת יש סברא להחמיר עליה. אולם כתב בא"ח (בספרו אורח חיים עמוד רמב) טעם למנהג זה. אולם בעמוד רט"ז סעי' ל' כתב שיש נוהגות לעשות מלאכה. והוסיף "מ"מ יר"ש גם במקום שנהגו לעשות יזהרו בשב ואל תעשה, אך אין צריכין לזהר כי אם עד ל"ג בעומר".

פת הבאה בכיסנין

כתב מרון בשו"ע (קסח, סעי' ו) פת הבאה בכיסנין מברך עליו בורא מיני מזונות ולאחריו ברכה אחת מעין שלש. ובסעי' ז' כתב פת הבאה בכיסנין י"מ פת שעשויה כמין כיסים שממלאים אותם דבש או סוקר ואגוזים ושקדים ותבלין. וי"א שהיא עיסה שעירב בה דבש או שמן או חלב או מיני תבלין ואפאה והוא שיהיה טעם תערובת המי פירות או התבלין ניכר בעיסה וכי' הרמ"א וי"א שזה נקרא פת גמור אא"כ יש בהם הרבה תבלין או דבש כמיני מתיקה שקורין לקח שכמעט הדבש והתבלין הם עיקר וכן נוהגים (ע"כ לשון הרמ"א).

וי"א שהוא פת בין מתובלת בין שאינה מתובלת שעושים אותה כעכים יבשים וכוססין אותם... והלכה כדברי כולם.

לסיכום דעת מרון ג' מינים והם:

- א. מאפה ממולא מיני מתיקה.
- ב. עיסה שאפויה עם מיני מתיקה.
- ג. דבר יבש שכוססין אותו.

בעניין מה שחולק הרמ"א על מרון שלמרן מספיק שהפת מתוקה מעט ברכתה מזונות ולרמ"א רק במתוקה הרבה. וני"מ באותם לחמניות מתוקות מעט שמביאין בשמחות שספרדים יברכו עליהן מזונות ואשכנזים המוציא.

גם הספרדים אם אוכלים מזה שיעור של 240 ג"ר צריך לברך המוציא ויש בזה מחלוקת נוספת שלדעת המג"א אם אוכל מזונות למשל בשיעור של 60 ג"ר ומוסיף לאכול עוד 180 ג"ר

קול צופיך

מרת הראשון לציון הרה"ג המקובל הא-לקי הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

אחרי-מות-קדושים - תשנ"ט - מאת מרת הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

ויהי רצון שנזכה להקריב קרבן העומר בבית המקדש במהרה בימינו ממש, אמן.

תשובות לשאלים

א. שאלה: עצי תמר גבוהים, שמרוב גובהם יש סכנה בקטיפת הפירות, האם מותר לחתוך או לשים חומר שימנע המשך גדילתם?

תשובה: מובא בפוסקים שאסור לגדוע עצי פרי. אבל אם יש מסביב לעץ עצים קטנים היונקים מן האדמה ומזיקים לעץ פרי - מותר לעוקרם, והמג"א סובר שטוב שיעשה ע"י מי שאינו יהודי ובני"ד שזה לטובת הבעלים מותר.

ב. שאלה: חנות שמכרה את החמץ שלה לפני הפסח דרך הרבנות, ואח"כ נודע לרבנים שבימי חול המועד פסח מכרו את אותה הסחורה לאנשים. האם בטלה מכירת החמץ לגוי ומכאן שסחורה זו נחשבת כחמץ שעבר עליו הפסח?

תשובה: חנות שמכרה חמץ בפסח תלוי מה היתה כוונתו של המוכר: אם מכר בשגגה, עדיין תקפה מכירת החמץ לגוי והסחורה אינה חמץ שעבר עליו הפסח אם כתבו זאת בשטר המכירה ואע"פ יש להחמיר ולאסור. אבל אם הזיד, שחושב שכל המכירה היא דברים בעלמא וניכר שבאמת לא החשיב את מכירת הסחורה לגוי, הרי היא חמץ שעבר עליו הפסח.

ג. שאלה: האם זמן ר"ת הוא חיוב או מידת חסידות?

תשובה: בארץ ישראל אנו נוהגים כמנהג הגאון לפי הרמב"ם והגאונים שזמן צאת הכוכבים הוא 25, 20 דקות אחר השקיעה, ולא כדעת ר"ת 72 דקות אחר השקיעה. באירופה נראים דברי ר"ת שיש הרבה זמן בין השקיעה לחשיכה.

אדם שחשב שמצד הדין צריך לנהוג כר"ת ורוצה לשנות יעשה התרת נדרים. אבל מי שקיבל עליו זמן ר"ת כחומרה, צריך חכמים שימצאו לו פתח להיתר כי הרי ידע שזו חומרה.

*רוצים לקבל קול צופיך באמייל כל שבוע !!

שלחו לנו בבקשה באמייל ל- webmaster@harav.org

יטול ידיו עם ברכה. ובכל אופן או שיעשה כנ"ל באורח חיים או כמו שכתב כה"ח שיקבע עליהם סעודה ממש. אולם בארץ נהגו כדעת שייירי כנה"ג וב"ד המובאים במחב"ר הנ"ל. ועל מצות כל השנה מברכין בורא מיני מזונות ועל המצות שלאחר הפסח מברכין המוציא כפת ממש. ומאחר ויש שסוברים כל השנה לברך המוציא וכן נוהגים חלק מהאשכנזים (עיין מש"ב סי' קסח, ס"ק לו; וכה"ח שם ס"ק סה-סו). ע"כ עד י"ד אייר ועד בכלל יברכו המוציא על מצות של פסח ואחרי כן יברכו מזונות. ואם ירצו להחמיר כמו אורח חיים או כה"ח הנ"ל תע"ב.

פת הבאה בכיסנין בסוף הסעודה

אם הביאו לו בורקס ממולאים בשר או גבינה או תפוי"א וכדו' בסוף הסעודה י"א שצריך לברך מזונות וי"א שאם ידע שיביאו לו הבורקס בשעה שבירך המוציא לא צריך לברך עכשיו. אם הביאו לו עוגות בסוף הסעודה אם לא שבע קודם אז לא יברך על העוגה אבל אם שבע כבר זה כמו לפתן וצריך לברך מזונות.

האוכל לחם עם ריבת תפוי"ע ואח"כ הביאו לו תפוי"ע לכתחילה, טוב שיברך ברהמ"ז ואח"כ יברך בורא פרי העץ על התפוח ואין לחשוש בזה לברכה שאינה צריכה. וי"א שיאכל התפוח עם הריבה או עם הלחם ואז לא יברך על התפוח וטוב יותר לברך ברהמ"ז כנ"ל.

צנימים

על צנימים לכאורה יש לברך מזונות הואיל והם נכססים אולם יש לחלק בין שני סוגים של צנימים, יש שנאפים מתחילה לצנימים והם ברכתם מזונות אולם יש מאפיות שמשאריות הלחם עושים צנימים והואיל והיה קודם לחם - ברכתו המוציא.

חשיבות שמירת הלשון ובפרט בימי העומר

כתוב בזהר: "וספרתם לכם... כל בר נש דלא מני חושבנא דא דאינון שבע שבתות תמימות... לא איקרי טהור... ולא זכאי הוא שיהיה חולקה באורייתא".

ודווקא בימים אלו, לצערנו, יש מפלגות שיוצאות אחת נגד השניה ואין שום היתר למרות שיש בחירות וצריך להזהר תמיד וק"ו בעומר. ואדם השומע מחבירו לשון הרע וכדו' יאמר שקר שקר שקר, שלא יהיה בכלל שומע לשוה"ר. וברחוב, שאינו יכול לאטום אוזניו יאמר כנ"ל ובזה ינצל מאיסור שומע לשוה"ר. וצריך ללמוד בח"ח ה' לשוה"ר ומה יעשה אדם בעוה"ז - יעשה עצמו אילם או לפחות יחשוב שמה ששומע זה שקר (עיין לרשב"ם פסחים ק"י"ח ע"א ד"ה המקבל לשון הרע שכתב אם מאמין).

ומכאן קריאה לאנשי התקשורת שצריך לפרסם רק מעשים טובים ולא אחרים כפי שאומרת הגמרא מפרסמים עושי מצווה.

